Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

21 501-32 Landbouw- en Visserijraad

Nr. 1831

BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 augustus 2026

Op 6–8 september a.s. vindt de informele Landbouwraad (hierna: informele Raad) plaats in Dublin, Ierland. Met deze brief informeren wij de Kamer over de agenda en de Nederlandse inbreng. Daarnaast informeert de Minister de Kamer over de ontwikkelingen ten aanzien van de onderhandelingen over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (hierna: GLB) 2028–2034.

I. Geannoteerde agenda informele Landbouwraad 6–8 september 2026

De informele Raad zal in het teken staan van innovatie in de veehouderij- en eiwitsectoren. Onder leiding van het Ierse voorzitterschap zal de discussie langs twee sporen worden gevoerd. Ten eerste zal de discussie gaan over de manier waarop onderzoek en innovatie kunnen worden ingezet om de veehouderij- en eiwitsectoren in de Europese Unie (hierna: de EU) te ondersteunen op de economische, sociale en ecologische dimensie van duurzaamheid. Ten tweede zal tijdens de informele Raad worden gesproken over de manier waarop de EU en de lidstaten boeren – en in het bijzonder boeren met kleinere bedrijven – het beste kunnen ondersteunen bij het invoeren van nieuwe technologieën en innovatieve werkwijzen.

Ten aanzien van het eerste punt zal Nederland tijdens de informele Raad het belang van onderzoek en innovatie benadrukken en aangeven dat hierbij ook ingezet moet worden op een diverser aanbod van eiwitten. Hieronder vallen gangbaar dierlijke eiwitten en plantaardige/alternatieve eiwitten, zoals producten gemaakt met alternatieve productiewijzen (bijvoorbeeld celkweek).

De veehouderijsector in de EU kan worden ondersteund door onderzoek te doen naar de manier waarop diverse beleidsdoelen, bijvoorbeeld minder uitstoot en beter dierenwelzijn, integraal kunnen worden behaald.

kst-21501-32-1831
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

Daarbij is het van belang dat innovaties in dit kader passen binnen ethische grenzen. Nederland zal hierbij onderstrepen dat het essentieel is dat boeren zelf meedenken en meebeslissen over dergelijke innovaties. Innovaties in de veehouderij kunnen bijdragen aan het verdienvermogen door bijvoorbeeld toepassing van sensoren, AI en robotisering in de stal of bij de teelt van diervoerder die het voergebruik kunnen optimaliseren en de kosten verlagen. Ook kan mestverwaarding bijdragen de aankoop van kunstmest te verminderen en via vergisting tot biogas duurzame energie genereren. Voorts kunnen concepten met lagere emissies of hogere dierenwelzijnsnormen via keurmerken een betere melk- of vleesprijs in de supermarkt leveren.

Over alternatieve eiwitten en productiewijzen zal Nederland benadrukken dat de EU open moet blijven voor nieuwe innovaties. Vanwege voedselzekerheid, het tegengaan van klimaatverandering, concurrentievermogen, open strategische autonomie, efficiënter gebruik van land en water en minder stikstofuitstoot is het belangrijk om te investeren in verschillende soorten eiwitten. Denk hierbij aan plantaardige eiwitten, maar ook aan nieuwe productiemethoden zoals precisietechnieken, fermentatie van biomassa en kweekvlees. Nederland zal tijdens de informele Raad aangeven dat onderzoek en innovatie veel kunnen opleveren. Daarbij is het belangrijk om een gesprek met de samenleving te voeren dat gebaseerd is op wetenschappelijke feiten. Ook praktijkproeven en proeverijen kunnen helpen om het bredere publiek kennis te laten maken met innovaties.

Ten aanzien van het tweede punt over ondersteuning van boeren, zal Nederland aangeven dat deze praktisch en boer-gedreven moet zijn, met een focus op generatievernieuwing in de landbouw. Een combinatie van financiële prikkels, kennisdeling en structurele hervormingen, zijn hierbij van belang. Jonge boeren kunnen hiervan gebruikmaken. Ook samenwerkingsverbanden spelen een cruciale rol door boeren, onderzoekers en beleidsmakers samen te brengen. Voorbeelden van dergelijke samenwerkingsverbanden, die Nederland zal noemen, zijn het Europees Innovatiepartnerschap (EIP), demonstratieprojecten (*demofarms*), proeftuinen (*living labs*) en experimenteerlocaties. Zo is er in Nederland een proefboerderij voor kweekvleesproductie gestart, waar boeren terecht kunnen om te kijken hoe kweekvleesproductie kan worden toegepast binnen hun bedrijf. Nederland zal hierbij onderstrepen dat ook in dit kader collectieve actie en co-creatie essentieel zijn, waarbij boeren als medeontwerpers van innovaties worden betrokken. Daarnaast is er eind 2025 ruim € 4 miljoen aan subsidie verstrekt aan Nationaal Agrarisch Jongeren Kontakt (hierna: NAJK). voor het Programma Voor de Volgende Generatie, waar de website Bedrijfsovernamewijzer.nl als informatieloket fungeert. Vanuit het programma worden activiteiten voor boeren georganiseerd die bijdragen aan het verbeteren van bedrijfsovernames. Naast NAJK en LTO (Land en Tuinbouw Organisatie) zijn ook accountants, bedrijfsadviseurs en het onderwijs betrokken.

II. Maandelijkse voortgangsrapportage over voortgang onderhandelingen Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2028–2034.

Het Iers voorzitterschap is voornemens om in het komende halfjaar tot een gemeenschappelijke Raadspositie te komen. In EU-verband blijft Nederland zich inzetten voor het geleidelijk verlagen van de gehele bandbreedte van de degressieve areaal gebonden inkomenssteun

(DABIS). Daarnaast zet het kabinet zich in voor voldoende ambitie op EU-niveau op de groene doelen in het GLB. Verder zijn er mede vanwege het reces in Brussel geen actuele recente ontwikkelingen te melden.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens